

Komentaras

2012 m. liepos 26 d.

ECB prezidento kalba sukėlė optimizmo dėl euro bangą

Šiandien Londone Europos Centrinio Banko (ECB) prezidentas Mario Draghi pasakė vieną politiškai stipriausių kalbų per savo neilgą kadenciją. Pagrindinės frazės, kurios pradėjo euro stiprėjimą prieš kitų šalių valiutas buvo šios: „ECB yra pasiruošusi padaryti viską, kad išgelbėtų eurą. Patikėkite, to tikrai pakaks“, „euras yra neatšaukiamas“, „žmonės nuvertina politinę valią išlaikyti eurą“ bei „padėtis, kai pusė valiutų zonos šalių moka palūkanas virš šešių procentų, o kitos – neigiamas, nėra normali“. Turint omenyje, kad ECB yra vienintelė institucija, kuri gali iškart paveikti finansų rinkų požiūrį į euro zoną, šie komentarai labai padėjo eurui.

Jau nuo šių metų gegužės DNB banko analitikai teigė, kad euro ateitis bus nulemta politinių sprendimų. Nors ECB prezidentas nominaliai nėra politikas, tačiau tokie stiprūs pareiškimai neabejotinai buvo suderinti su pagrindiniais euro zonos lyderiais. Manome, kad kitas žingsnis norint nuraminti rinkas ir sutvirtinti euro zoną galėtų būti bankinės licenzijos suteikimas Europos Stabilumo Mechanizmui (ESM). Tokiu atveju šis fondas galėtų naudoti, pavyzdžiui, Ispanijos obligacijas kaip užstatą skolinantis iš ECB ir tokiu būdu kelis kartus padidinti savo finansinę galią. Tuomet ESM kartu su ECB pagrindu kuriama europine bankų priežiūros institucija taptų patikimu euro ateities garantu.

Mario Draghi komentarai iškart paveikė finansų rinkas. Eurais vos per vieną valandą 1,3 proc. pabrango JAV dolerio atžvilgiu. Visgi ilgalaikio euro stiprėjimo šiuo metu tikėtis gali būti dar anksti, nes dabar rinkos dalyviai lauks, kokių sprendimų ECB ims kitą savaitę per savo kas mėnesį pinigų politikos susitikimą.

Svarbu pažymėti, kad kitą savaitę savo tradicinius susitikimus rengs ir JAV bei Didžiosios Britanijos centriniai bankai, o rinkoje sklando gandai apie galimą veiksmų koordinaciją tarp šių institucijų. Greičiausiai tai galėtų būti bendra skolinimo skatinimo programa, kai komerciniai bankai galėtų skolintis iš centrinio banko kaip užstatą naudodami verslui ir gyventojams išduotas būsto ir/ar investicines paskolas (panašią programą jau pradėjo Didžiosios Britanijos centrinis bankas). Taip pat gali būti apmokestinamas pinigų laikymas centrinių bankų sąskaitose. Tokia programa paskatintų skolinimą realiai ekonomikai, o ilgalaikės palūkanų normos galėtų mažėti.

Po Mario Draghi kalbos Ispanijos dešimties metų obligacijų pajamingumai vėl sugrįžo į 7 proc. lygį nuo prieš tai buvusio 7,5 proc. lygio. Tuo pat metu beveik 10 proc. punktų (0,1 proc.) pakilo mažiausiai rizikingų Vokietijos dešimties metų obligacijų pajamingumai (reiškia, kad jų kaina nukrito). Šiame žinių fone tikėtinas šiek tiek didesnis noras rizikuoti, o tai gali neigiamai veikti saugiu laikomą turtą, tad nežymiai gali pigti auksas, saugiausios obligacijos, saugiomis laikomos valiutos.

Visgi, kaip minėta aukščiau, ši Mario Draghi kalba tėra preliudija į sprendimus, kuriuos ECB galėtų priimti kitą savaitę. Sukėlus tokį ažiotažą tarp rinkos dalyvių ECB beveik privalo imtis apčiuopiamų pinigų politikos pokyčių kitą ketvirtadienį vykstančiame susitikime.

Rokas Bancevičius, DNB banko vyresnysis analitikas